

HRVATSKA RIEČ

PREDPLATA: Za ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU sa dostavom u kuću mjesечно K 1.25, godišnje K 15.— Za INOZEMSTVO suviše poštarina. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

POJEDINI BROJ 10 PARA.

God. IX.

VEČERNJI LIST

Izlazi utorak, četvrtak i subotu

Telefon br. 31. — Čekovni račun 71.049

ŠIBENIK, subota 22. veljače 1913.

UREDNIČTVO I UPRAVA „Hrvatske Rieči“ nalaze se u „Hrvatskoj Tiskari“ (Dr. Krstelj i drug). — Rukopisi ne vraćaju se. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Tisak „Hrvatske Tiskare“ (Dr. Krstelj i drug). — Vlastnik, izdavaatelj i odgovorni urednik JOSIP DREZGA.

OGLASI PO CIENKU.

Broj 798

Srbija i Vatikan.

Ovih dana imao je srbski ministar prosvjete i crkvenih posala Ljuba Jovanović priliku, da se izjavi o tom pitanju. Ovu vrlo važnu izjavu priopćio je i zagrebački „Srbobran“, pa je i mi iz njega prenosimo. Ministar Jovanović je rekao:

„Pronesene vijesti o izboru delegata za pregovore s Vatikanom nisu istinite. Najprije je potrebno, da srbska vlada prouči pitanje, pa tek onda može izabrati delegate i staviti se u sporazum sa Vatikanom.

Ali istina je, da je sastavljena komisija za prikupljanje istorijskog i pravnog materijala, koji je potreban za riješavanje ovog pitanja. Ta će komisija staviti svoje predloge srbskoj vladi. Članovi su komisije gg. Marko Gjurisik, univerzitetski profesor Slobodan Jovanović i Čeda Mitrović, zatim prota Steva Veselinović i dr. Pečanać. Kako Srbija nema svojih vještaka za rasprave s Vatikanom, prizvan je kao ekspert šibenski advokat dr. Lujo Bakotić, srbski poslanik u dalmatinskom saboru (katoličke vjere) koji je došao u Beograd.

Konkordat je s Vatikanom od velike važnosti za Srbiju, jer je neuredjeno pitanje rimokatolika u Srbiji služilo često kao oružje protiv Srbi. Bilo je vrlo neugodno za položaj Srbije u Evropi i na Slavenskom Jugu, što dosad nije bilo konkordata. Sad je pitanje konkordata postalo jako prešno, jer sa turskim teritorijem dobija Srbija katolike, koji su dosad bili pod stranim protektoratima, naročito pod francuskim i austrijskim.

Turska je zbog svoje netolerantnosti i anarhije bila dužna da trpi mješanje stranih sila. Ali se to mješanje ne bi slagah sa dostojanstvom i suverenitetom Srbije, pa je zato potrebno, da se pitanje organizacije i pravne zaštite katolicizma reguliše direktnim pregovorima sa Vatikanom.

Srbija nema razloga da zebe od organizacije katolicizma, jer prije svega ustavom je pravoslavna crkva proglašena za državnu, pa će konkordat biti takav, da isključuje opasnost za pravoslavlje, a već zakonom je zabranjen prozelitizam bilo koje crkve. U ostalom u Srbiji je vrlo dobro poznato, da je katolicizam u mnogim zemljama bio solidaran sa narodnim životom, pa ćemo mi nastojati, da tako bude i kod nas u Srbiji. Primjer su bosanski i dalmatinski franjevci, koji su sami narodni ljudi, primjer je veliki Strossmayer i Rački kod Hrvata.

Pitomci Strossmayerovi bili su do nedavno redovnici u Metohiji i na Koso-

vu i Srbija nije nikad imala razloga, da se tuži na njih. Mi se nadamo, da ćemo tu tradiciju obnoviti, jer su baš ti svećenici, koji su bili Strossmayerovi učenici, ispremjaštani, kad se u onim krajevima počela voditi protivsrbska politika. Ako su neki pravoslavni crkveni krugovi u Srbiji bili nekad protivni konkordatu, to je bilo zato, što Srbija nije skoro ni imala katolika, a i zato, što su se vodili obziri prema ruskim crkvenim krugovima. Ali danas su i u Rusiji sasvim druga razpoloženja, a i Srbija ima danas druge šire zadatke. Istakvostom crnogorska konkordata koristit ćemo se i mi u Srbiji, ali ćemo prije svega paziti na naše prilike i interese, koji će, nadamo se, naći i u Rimu shvatanja i susretljivosti. Tako će doći do ispunjenja plemenitog nastojanja Strossmayerova.

Skadar ili smrt!

London, 22 veljače. Crnogorski delegat za mirovne pregovore Popović izjavio je u englezkom vanjskom uredu, da je pitanje posjeda Skadra bilo za Crnogoru glavnim uzrokom ratu. Crnagora je za napadaja na Skadar tako mnogo izgubila i zauzeće grada tako je blizu, da ne će Crnogorci podništvo prihvatiti nikakve transakcije, koja bi imala za posljedicu da Skadar ne bude crnogorski. Kada bi i same velevladile radile za takovu transakciju, Crnagora

seki: „Grlavica te udavila“... puc po strmicu, kud nijesi udario.... Ovo ti je seki: „Sreća ti se umela“... pa cec po goloj... Ovo ti je ovo... puc... Ovo ti je ono... puc... obrvalo razdrasteno Šimicu nesvjestilo i tko će znati, dokle bi ona bugurila: „Otište se stina od Budima, ej otište se stina od Budima, pa otište se stina od Budima“ — Ovo ti je ovo... puc... Ovo ti je ono... puc... da joj se ne ispuze iz ruke šibica i vrci preko zida... Još što čuješ, to jedva Pipe zacenu od plaća vapi... Umrih, čako!... Nu po redu se umire, pa i plače.

U koje majka stala i sustala i sa Pipe ruke snimila, odvali se i pomrsi i njegov plač, ko da nigda nije ni bilo, već on povajlen na tratini i razgaljene košuljice uprô i zatištio strmicom prama suncu.

Majka trenom uleti u kuću, da progne sa police kokoši, što joj požvakale puru u zdjelici, i kad iznovice na prag stupi, razvedrila se i smirenih je očiju, pa se zagledala u ono, masnicama poprugano i ogoljeno mesašće. Utaži sržbu, smili joj se, ugje u kuću, te iznosi graske „turtu“, izdiže sunce svoje u naramak, lijevom i blagom rukom pomilova i podraga razbojište malopršnje svoje sržbe, a desnom ga ponugja „turtom“. Maljušac iztrže poslasticu iz ruke i na maju se smijucne, a ona izdiže donji

ne će Skadra nikada izprazniti. A ako bude napadnuta, prije će riskirati da bude podpuno uništena nego da se Skadra odreče.

Obsada Skadra.

Beograd, 22 veljače. Novine javljaju, da je general Bojanović, usljed bolesti princa Danila, imenovan vrhovnim zapovjednikom srbsko-crnogorskih četa pred Skadrom.

Cetinje, 22 veljače. Službeno se objavljuje: Neprijatelj je uzalud pokušao neke izgubljene pozicije opet osvojiti.

Predstraže imale su prekjučer mala čarkanja, ali se Turci ne usudjivahu poduzeti ozbiljan napadaj. Tursko bombardiranje sa Brdice protiv desnog krila generala Martinovića, koje se nalazi kraj Nahije, ostalo je bez ikakva uspjeha.

Bombardiranje Skadra nastavlja se. Čini se, da je naša artiljerija Turcima, koji svojim topovima jače stupiše u akciju protiv naših četa, zadala teških gubitaka.

Zdravstveno stanje naših četa, unatoč lošem vremenu, izvrsno.

Tarabos i okolišna visočja pokriveni su debelim sniegom.

njegov dio k usnama, cjelune ono ispod košuljice i hukne:

— Nu žalosti moja, što mi nije ruka usahla, što ovo učinih!...

Proli maja suzom, a Pipe šulja „turtu“ i na rojenu se majku smije... Izmijenjene uloge.

VII. Za starost je prteno oružje.

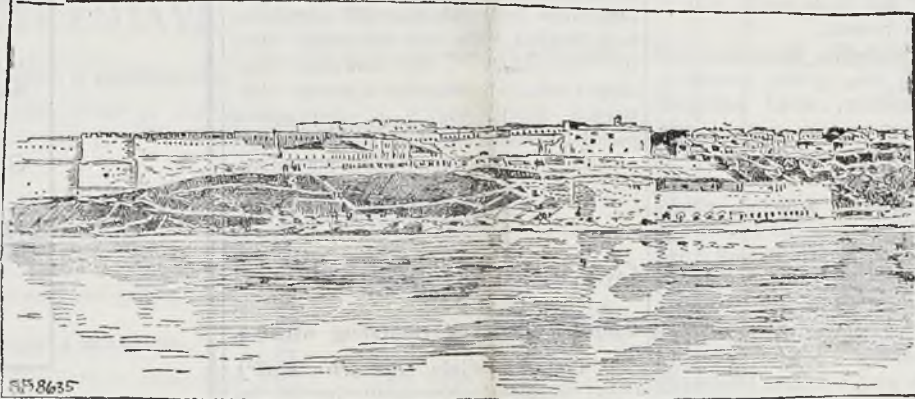
Što smo ti ga se danas, čitavo dopodne, ja i moji drugovi, Šare i Gare, isputili, lomna se krša nahodali, dok najstrag — palo krilo, gdje je prije bilo — glotni i šareni pod moju kulu dobatali, a sva nam lovina gubava jedna jarebica!

Ispod kuće stali i uza zid se umorni prislonili, srce se uskucalo, oči uz kulu omijeraju, dok uši šilje i ko na tetiku su, eda li će i kad ce ozgô moja domaća šteknuti i djelom nas milosrgja pomilovati te gladne nahraniti.

U to sreća, šta li, ozdo iz sela nanese i uz brijeg polegušen i poguravio ko crv gamiže stari Andrijaš. Omatorio je Jašo, a ako nije najstariji, onda ga u mojoj župi nije godinama megju živima nadmašila i prestigla, vanda baba Stoja.

Što ugleda nas i našu lovinu — starac je on, ali i starost ima svoj tren i svoju iglendu, a po Andrijaša, bi reći, da je ovo danas, kad mu se obrjetki sinjavi brk uz-

GALIPOLJE.

Cilj je Bugara da zauzmu utvrdu Galipolje na istoimenom otoku, koja je zapravo ključ Dardanelima. Grad je sagradjen na obrežnoj uzvisini medju dvjema zaljevima različite veličine. Veći zaljev je luka Galipolja.

Nekada je Galipolje bilo najvažnije mjesto Hellesponta, dočim od 18. stoljeća sve više propada. Prije je brojilo 100 000, sada jedva 30.000 stanovnika, većinom Grka, pu Turaka, Armenaca i Židova. Utvrde medju Galipoljem i Bulairom sagradiše god. 1854. francuzki inžiniri. Poslije još su pojačane. Kao postaja turske mornarice ima Galipolje mnogo mornaričnih ustanova.

Pitanje omedjašenja Albanije.

Od ličnosti, koja je u vezi s diplomatskim krugovima u Beogradu, dobio je „Srbobran“ ovaj brzogovorni izvještaj o međunarodnoj situaciji obzirom na pitanje granica Albanije:

„Iz diplomatskih krugova saznajem, da će albansko ograničavanje, kako sada stvari stoje, ispasti povoljno po Srbiju. Nema nijednog ozbiljnog diplomate, koji drži za moguće, da se mirnim putem oduzme Crnoj Gori Skadar, kada ona udje u njega. A rat zbog Skadra nije moguće ni zamisliti. Ovo najteže pitanje bit će lakše riješeno, što prije padne Skadar. Iz Londona je došla viest, da je ambadorska reunija već izlučila iz Albanije Peč, Djakovo i Prizren. Nepopustljivost Rusije i izjava talijanskog poslanika, da se Italija u pitanju ovih gradova ne može angažirati za stanovište svojih saveznika, učinila je veliki preokret u viećanju pokliskarske reunije i omogućila je pobjedu stanovišta Trojnog Sporazuma.

Neriešeno je još pitanje, da li će istočna granica Albanije biti Drim ili razvodje izmedju Drima i mora. A neriešeno je i pitanje Debra, ali je najvjerovatnije, da će se i on izlučiti iz Albanije i da će pripasti Srbiji. Janinu će svakako dobiti Grčka.“

Katolički Arbanasi Papi.

Trst, 22 veljače. Katolički Arbanasi, koji dodjoše amo na kongres koji će se slijedećih dana obdržavati, upravlili su Papi

valja i na smijeh naže, a usta proromone:

— Ala brajne, ljudi li mi, da se vukom zameću, a oni se o trka otimlju! — i zatišti štapom u jarebicu na zidu.

— A bi ti, Jaše, igda bolje? — odjavim se ja otrestitijm glasom.

— Nu ga tebe, oče! Polaglje de to, oče! — ko da starina ne će na se. — Mlad si ti, pa ni ne znaš, što bi ti umjeli gonetati starci i vršnjaci o Jašinu lovu, kad je tu to, a tu to obalio i kući donio.

I sad nače on nabrajati i ovu kosu i onu dragu, ovaj humac i onaj proplanak, pa tu zec, ongje kuna; podalje kuna i lisica, a tamo jarebici perušina polećela.

— A pa čuj me, oče. Nek ih je u ove kočurine sagnano osamdeset ih, a ti češ znati i pravednije kazati, koliko ih je povrh njih — i otrese sobom — opet ne bi Jašo, da bi ga i glave stalo, ono, poput bake, što gastu davala, da je u kolo prime, a dvije, da je iz njega puste, već bi i tu i taku pustu mladost na mušterluk pozvao, da se likšana ogledamo.

— Aj se ti, moj starče — projarkam ja i uštinem ga — proggi drvenih spona, kad i onako znaš, da se stara plotina lako sruši, te će i tvoj likšan!... A nu opet; evo nas svejutro dokonih, pa i sada, da vidimo, Jašane, je li se igda iz tvoga jaja

molbu, neka upotrebi svoj upliv kod velevladile, da bude kraj mukama kojima je izložen Skadar i drugi gradovi Albanije.

Arbanaški kongres u Trstu.

Trst, 22 veljače. Arbanaški kongres, koji će se obdržavati ovdje dne 1. ožujka, zahtjevati će veliku neodvisnu Albaniju, koja će imati i politički i gospodarski životne snage.

Francuzki odgovor

na njemačka naoružanja.

„Tems“ javlja, da će francuska vlada predložiti parlamentu tri zakonske osnove, koje rađe o pojačanju vojske. Prošlog su tjedna ove osnove primljene u sje-dnici, u kojoj su bili ministar predsjednik Briand, ratni ministar s direktorima ministarstva, ministar financija, šef generalnog štaba, a osim toga predsjednici i izvjestioci proračunskog i vojnog odbora u komori i senatu. Najprije će se zahtjevati izvanredni kredit od 70 do 80 milijuna franaka za utvrđena mjesta, promjenu granata i povećanje artiljerijske municije. Drugi kredit od 500 milijuna franaka tražiti će se od parlamenta prije Uzkrsa. Ovaj će se kredit upotrebiti za različite reforme u oružanju, poimence za utvrđena mjesta, artiljerisku municiju, tešku artiljeriju i vojničku avijatiku. Sve ovo ima se izvršiti što je moguće brže.

Poslije toga će ratni ministar predložiti program, kako će se pripremiti bezuslovno potrebno povećanje prezentnog stanja. Odmah će se već u granica na sadašnjeg vojnog zakona izvršiti sva povećanja, koja omogućuju financijske i administrativne mjere. Profesionaliste i vojnici vojne uprave bit će povraćeni u oružanu službu. Izdašnije će se rekrutirati urodjenici u Alžiru, Tunisu i zapadnoj Africi. No kako sve to nije dosta, predložiti će ratni ministar i promjene u zakonu. Uzeto je u obzir: povratka trogodišnje službe za neke vrste oružja, ili tridesetmjesčna služba za sve vrste oružja, ili kombinacija ovih dvaju sistema. Ratni ministar je za trogodišnju službu za sve vrste oružja. No čini se ipak, da do toga ne će doći.

Vlada će od parlamenta tražiti, da što hitnije rieši sve vojne predloge. Kod sviju predloga staviti će vlada pitanje po-vjerenja.

Berlin, 22 veljače. Novi njemački

vojni zakon zahtjeva nova pokrića u visini od 150 milijuna maraka.

pile izgleglo... De nu, Gare, tebi evo ovo izbišavilo dno od bačve, namjesti ga, a tebi, starino, moja straguša i gamgaj, da vidimo, što je u tebi, kad ti na čelu nije zapisano.

Zor je starca, dosjećam se ja, poduzeo, ono mu se brčića uzigralo ko mišja dlaka, oko iskrom vrca, a u obraze se salila još zadnja ona kap starikove krvi.

Maši se puške, k oku pritače, a ruke se ustrekuljale ko sazrijalo klasje na omahaju vjeira. Omijeri i huda srečo, podvrže izmučen starac, sačma se do posljednjeg zrna sasu u pijesak podno dna, dok ono ostalo na svome mjestu, kako ga god Gare bio namjestio.

Otrese starina, blijed i satrven, mojom dvočijevom i doda mi je; zubima škrine, nogama o zemlju zatapta, okrene, otkuda bio i došao, a što ciglo očajnički ciknu:

— Tu tute, a druga, Jašane, u te i u tvoju starost!

Jutros ja opet u lov, i u Dumića Karapeju mitit ću do starog Andrije Dumića. Na koljenu na ljuljuška čak praunuče svoje.

— Sigras se ti, Jašo, i s unukom zablavljaš! — probudim ga ja.

— Da šta ću, oče. I onako nije za starost već prteno oružje, a ne ta, što o vašem ramenu pjevali...

Potezi sa sela.

Napisao Don M. Vežić.

VI. Izmijenjene uloge.

..... — Ne češ, je li!... Evo ti tvoj ne češ i hočeš u očenaš! — grmi Šimica ko grom, a malome Pipi razotkrila i razgalila košuljicu i ko krupom da si sasuo, šibicom zamahiva i po goloj strnici puca. Prekršila u krstima tucnog maljušca preko svoga koljena, lijevom mu glavu k zemlji prignječila, a u desnoj se šibica svija i kuda odmjeri, tuda pomodri i masnica oskače.

Dijete je Pipe, pa se ne dosjeća, da se zlo u času zgagja. Ali ako ne zna to, zna i čuti, da je šibica od drveta, a njegova strmica od mesa, pa se ne bi želio snjome ljubiti, te što šibica zavtila, on ti se skukuvži, uvijek, nogama vrndalja i kombaca se, i kad vuk nije ničije sreće izio, nada se i on, da će, što noge, što grlo iznijeti živu glavu, te ti ga stalo zapomaganje: — Ajme čako; ubi, čako; obrani, čako!

Nu reći bi, da ako je Šimica rodila Pipu, ovoga mu trenu nije sreće rodila, jer zvijuk, pa puc... zvijuk, pa puc... nadralvo to i nadjačalo ono — ubi, čako, ajme čako, a odjekiva majin... Ovo ti je sestri: „Ospice te umele“... i puc po zadnjici... Ovo ti je

Delcassé u Petrogradu.

Berlin, 22 veljače. Imenovanju bivšeg ministra vanjskih posala te ministra mornarice u Poincaréovom kabinetu Delcasséa poklisarom na ruskom dvoru ovdješnja štampa daje veliku važnost i tumači to kao znak, da je između Francuzke i Rusije došlo do još većeg zbliženja i da novi predsjednik republike Poincaré kani dati Rusiji više garancije u jakosti francuzke vojske nego je to dosada bilo.

Na Galipolju.

Sofija, 22 veljače. Prekjučer su Turci ponovno pokušali izkrcati svoje čete kod Sarkeja, ali pokušaj nije im uspio.

Atena, 22 veljače. Predstoji izkrcanje grčkih četa u Besikabal.

Carigrad, 22 veljače. Dva turska ratna broda sa torpiljarkama izdjoše iz Dardanela.

Iz Galipolja je poslano 12.000 turskih vojnika na dardanelske utvrde.

Pokolj kršćana.

Sofija, 22 veljače. Službeno se javlja: Bugarska vlada primila je od grčkog metropolitu u Cataldži brzojav, u kojemu se kaže, da su turske čete, nakon što su se Bugari povukli sa linije Čataldže, počinjale pokolj i strahote na kršćanima. Radi toga je mnogo kršćanskog pučanstva pobjeglo.

I metropolit u Silivriu brzojavlja o sličnim grozotama počinjenima od Turaka u selu Konamio.

Austrijski ratni brodovi pred Carigradom.

Carigrad, 22 veljače. Drugom austrijskom stacionarnom ratnom brodu „Kaiserin Elisabeth“ dozvoljen je prolaz kroz Dardanele.

Turski zajam.

Carigrad, 22 veljače. Porti je uspjelo sklopiti unutarnji zajam u iznosu od 650.000 funti, tako da se je već počelo izplaćivati mirovine i činovničke plaće za minuli debembar.

Bugarska i Rumunjska.

Beč, 22 veljače. Na mjerodavnom mjestu izjavljuje se, da je kriza između Bugarske i Rumunjske već popustila, nakon što su obe vlade pristajući odgovorile na upit postavljen od velevlasti pojedince, da li bi im bilo milo da velevlasti preuzmu posredovanje. Već sljedećih dana bit će u Sofiji i Bukureštu predana službena skupna nota.

Položaj na Čataldži.

Costanza, 22 veljače. Iz Bogadosa (na Marmarskom moru) prispjeli putnici pripovijedaju, da je Bogados skrajna tačka koju Turci posjeduju na Marmarskoj obali. Turske linije protežu se do visočja Araptepe, koje dominira Bogadosom. Naprotiv Bugari imaju nasuprot stojeće visočje koje dominira Silivriem. I Silivri je u rukama Bugara.

Stanovište Srbije i Crnogore.

London, 22 veljače. Sir Grey saobčio je poklisarima velevlasti, da Srbija u pitanju Skadra zauzima podpuno stanovište Sroije.

Srbski poklisar Vesnić izjavio je, da Srbija ponovno ostaje na stanovištu, da Djakovo i Dibra budu izvan granica Albanije.

Hakki paša izjavio je, da su direktni mirovni pregovori između Turske i balkanskih država izključeni. Porta će prizvati intervenciju velevlasti.

Mobilizacija Rusije.

Beč, 22 veljače. Već sljedećih dana izići će službena objava o mobilizaciji varšavskog vojnog okružja.

Sporazum Austrije i Rusije.

Beč, 22 veljače. Austrija i Rusija sporazumiše se glede odstupa nekih mjesta Albanije Srbiji, a da zašto Skadar pripadne Albaniji.

Nezgode na moru u šibenskom rayonu.

Jamačno nijedna luka u Dalmaciji nema, bilo radi svog položaja i hidrografske osebujnosti, bilo radi živahnosti prometa, one važnosti što ju ima Šibenik, dosljedno tomu, nigdje kao ovdje nisu toli česte morske nezgode škopčane, manje ili više, sa gubitkom ili barem sa pogibelju gubitka ljudskih života i imetka.

Kroz veoma kratko vrijeme, tekom ove zime, bijasmo i ostadosmo pasivni motrioci raznih ovakvih pogibija, te je samo slučaju zahvaliti, ako nještina kronika nije imala da zabilježi ljudskih žrtava, osim dvojice nesretnika, koji se nesmotreno dadoše progutati od mora nevidjeni i nečuvani, tako da im se uz svu najbolju volju i pri najsavršenijim spravama za spašavanje, — kad bi ih negdje bilo — nebi bilo moglo pomoći.

Sljedeć kronologiju, spomenuti nam je najprije slučaj onog grčkog jedrenjaka, koji je u Primoštenu, uslied nepogode vremena sa transversalnim vjetroim, oreč sidrima, maldane došao na hridine, te je pripisati jedino spremnosti i hitrini, kojom mu je jedna torpedača ovdješnje stanice pritekla u pomoć, da se je bez štete riešio kritična položaja. Slučaj dvojice već spomenutih utopljenika, onaj parobroda Godöllö i ladje što ju je onomadne parobrod Tommasco u morskom tjesnacu kod Tribunja sjeknuo i potopio, obćenito je poznat; manje onaj od dvjema talijanskim jedrenjacima, koji se sudariše kod Murtera tako, da je jedan nužno morao prihvatiti sa strane Lloydova parobroda „Sarajevo“ ponudjenu mu pomoć, te se, kratkako je bio tupine i u pogibelji da na mjestu ne potone, dati dotegnuti u luku. Što je pak većini prošlo neopaženo, to su posljednja dva događaja, koje mještina štampa nije zabilježila, zatočenje naime, osamnaesterice ribara, zlarinjana, na pustom ostrvu Smokvica i gubitak krmila jedne obalne jedrenjače na plitčini pred ulazom u luku. Prvi bijahu pošli na posao poniev sobom hrane za tri dana, dok ih bura zadržava vani u zavjetru nešto desetak dana, tako da su, kažu očevdici, kad se je parobrod za nadzor ribarštine „Clupea“ dodieljen Lučkom Poglavarstvu u Zadru na njih namjerio, bili već sasama obnemogli. Jedrenjača, što ju spomenusmo, prošla je jeftino; njezin se je siromašni vlastnik i vodj tek našao u neprilici, kad je trebalo pokriti trošak za popravak štete i cieniu teglenja, što je sve skupa iznosilo nekoliko kruna više od dobivena navla.

Predpostaviv sve ovo i činjenicu, da je ovogodišnja zima bila neobično blaga, čovjeku se samo od sebe nameće pitanje, kako to da mještini lučki ured, koji je pozvan, da u ovakovim prilikama bude u prvom redu djelotvoran, nije providjen niti najprimitivnijim sredstvima za pružanje prve pomoći, nekmo li za spašavanje?

Uzalud nam se je hvaliti uspjesima na polju pomorskog zakonodavstva i isticati, da nigdje nisu prije nego u nas bile poprmljene i uzakonjene bruseljske konvencije odnosno sudaru brodova, pružanju pomoći i spašavanju na moru, da smo pretekli sve pomorske države uvedenjem obvezanih radiotelegrafskih stanica na prekoceanskim putničkim parobrodima i posljednjom naredbom odnosno mjerama sjegurnosti pomorskog saobraćaja, kad smo zadnji baš u namicanju sredstva za uspješno provadjanje odnosnih odredaba, a najskoli takovih, koja lučke uredi čine savremenim, korisnim, rekli bi skoro humanitarnim institucijama po kašupu onih, što ih imadosmo prilike upoznati u njihovoj organizaciji i u njihovim funkcijama vani, do napokon u daleko manje kulturnim republikama južne Amerike, u Brasiliji i u Argentini.

Iz hrv. i slov. zemalja.

Josipović o odstupu Cuvajevu.

Budimpešta, 22 veljače. (Brz. „Hrv. Rieči“). I ako se službeno dementira viest o odstupu Cuvajevu, ministar Josipović pripušta da će Cuvaj doskora odstupiti. Nedom se prihvatila nova željezničarska pragmatika te pitanje investicija i izpita šumara, bit će razpisani izbori za hrvatski sabor. U Hrvatskoj je nastupilo mirno razpoloženje.

Na upit, da li žali odstup Cuvajev, Josipović je odgovorio: „Ne. Kada je tko uobće žalid odlazak jednog komisara?“

Kombinacije o novom banu.

„Sarajevoer Tagblatt“ donio je viest, da je šef pravosudja kod bosansko-herce-

govaačke vlade, Adalbert Shek, odredjen za hrvatskog bana. Ta se viest kategorično dementira.

Za reciprocitet hrvatskog sveučilišta.

Sveučilišni djaci iz Istre i Dalmacije u Zagrebu obdržavali su dogovor glede pitanja reciprociteta zagrebačkog sveučilišta, koje je prigodom razprave u proračunskom odboru carevinskog vieća bilo zabačeno. Djaci su odlučili, da povedu jaču i intenzivniju akciju, da sveučilišno pitanje dodje opet na dnevni red. U sveučilišnoj auli obdržavat će se skupština svih hrvatskih djaka, na kojoj će se odlučiti o daljnjim koracima.

Jezično pitanje u Bosni.

Beč, 22 veljače. (Brz. „Hrv. Rieči“). Deputacija bosanskih saborskih zastupnika, koja je sada ovdje radi diferencija između zajedničkog ministra financija Bilinskog i saborskih stranaka u pitanju službovnog jezika, bila je u ministarskom predsjedničtvu te duže konferirala s ministrom predsjednikom grofom Stürgkhom, kojemu je predložila svoje stanovište.

Gospodarski pregled.

Osnutak dioničkog ribarskog društva.

Trst, 22 veljače. (Brz. „Hrv. Rieči“). Ovdje je zaključeno osnovati ribarske dioničko društvo sa temeljnom glavnicom od 500.000 K.

Porezna reforma.

Ministar financija je pristao na odredbe o ustanku uvida u knjige za porezne svrhe, koje su u suštini sasama promjenjene. Glavni zaključci glase: Uvid u knjige dozvoljen je samo u drugoj molbi i to samo ako nastaju stanovite, velike i osnovane sumnje zaključak dotične komisije za uvid u knjige mora biti prihvaćen kvalificiranom većinom. U knjigama upisane svote i stavke nisu prepuštene slobodnom dokazivanju i uvjerenju financijske vlasti, već moraju nastale sumnje biti ustanovljene i dokazane od vještaka. Troškove nosi načelno država.

Beč, 22 veljače. (Brz. „Hrv. Rieči“). Nakon što je financijski odbor odobrio poreznu reformu, uzeta je u razpravu osnova o amnestiji. (Ova osnova radi o tome, da se ne uzme za kažnjivo krive fasije lične dohodarine obavljene prije odobrenja novog poreznog zakona). Nego između vlade i financijskog odbora postoje u ovom pogledu razlike u tome, što bi vlada htjela da amnestiju uživaju samo krive fasije ove godine, dočim odbor bi htio da zakon ima reaktroaktivnu moć te da amnestiju uživaju krive fasije od g. 1910. amo.

Jadranska banka u Trstu.

Na bilančnoj sjednici Jadranske banke obdržavanoj dne 16. veljače o. g. zaključeno je predložiti glavnoj skuštini, da se od dobitka za poslovnu godinu 1912. koji iznaša K 680.246.32 razdijeli 6 i 1/4% dividende (kao i prošle godine). dotira rezerve sa K 57.916.42, (koje će time narasti na K 350.000.—) a K 66.682.85 prenese na novi račun (prošle godine preneseno je K 22.572.36).

Glavna će se skupština obdržavati dne 30. ožujka.

Odgoda predaje fasija za ličnu dohodarinu.

Pokrajinsko financijsko ravnateljstvo u Zadru javlja nam:

C. k. ministarstvo financija odgodilo je raspisom 13 februara 1913. br. 10933. rok ustanovljen otpisom od 23 decembra 1912. br. 94696. za predaju fasija za odmjerenje lične dohodarine i prihodarine za god. 1913. od 1.og do 31. Marča t. god.

Pomorska vlada i naše ribarstvo.

Pod ovim naslovom „Zadugar“ u broju od prošlog siečnja donosi vrlo zanimiv članak iz pera g. Belamarića, u komu se oštro ali temeljito kritizira djelovanje Pomorske vlade na polju ribarstva uobće i ribarskog zadugarstva napose. Iz članka se između ostalog razabire, da je c. k. vlada ovo zadnjih 6 godina izdala Kruna 393.000 zadrugam i ribarim, a da od toga nije bilo skoro nikakva uspjeha! Pisac postavlja na koncu razne predloge, za saniranje postojećeg žalostnog stanja stvari, koji nam se čine sasvim umjestnim i dobrim. Zašto se nebi za naše ribarstvo što pametno poduzelo?

PREBLAUER, SAUERBRUNN

MINERALNA VODA KISELICA

Čista alkalična, posve naravna alpinska kiselica, uvijek svježja, preporučena od svih liečnika kao najprijaznija voda za stolno piće te kao najbolje sredstvo proti želudčanim i bubrenim te spolnim kroničnim bolestima. Budući je rasičena izobiljem ugljične kiseline, to je izvrstna za miešati sa vinom ili bilo kojim drugim pićem, te se pije veoma za njezine vrstine ukuse.

Nalazi se u svakom hotelu, restauracijam i svim dućanima.

Glavno skladište za Trst, Primorje, Istru i Daimaciju:

Hermann Tonitz, Trst.

Zastupstvo za Dalmaciju:
IVO MACHIEDO, Dubrovnik.

JESAM LI PLATIO PREDPLATU?

PRVORAZREDNOM DIPLOMOM I ZLATNOM MEDALJOM
NA RIMSKOJ I BRUSELJSKOJ IZLOŽBI NAGRAĐJENA

TVORNICA VOŠTANIH SVIEĆA

VLADIMIR KULIĆ ŠIBENIK

PREPORUČA SVOJE PROIZVODE P. N. gg. ŽUPNICIMA, CRKOVINARSTVIMA I BRATOVŠTINAMA.

POZOR! Na sve naručbe što se prime inicijativom Hrv. kat. - nar. djačtva, na korist njihovu davam 5%.

Marko Markovina

Split

Iza Prokurative (vlastiti stan)

Telefon 93.

Tek. račun kod Filialke Banca Commerc. Triestina.

I. ZASTUPSTVO I SKLADIŠTE

Eternit za moderne krovove — postavlja po specialnim radnicima.

Cievi od ceramike

Dimnjaci

Pločice za kuhinje, hodnike itd.

Stakla prosta i ornamentalna

Peći glinene postavljaju po specialnim Sparherde radnicima

Papendek tanki i debeli

Zahodi porculane kompletni — posuda, daščica, sprema za vodu i dr.

2. GRADJEVNO PODUZEĆE

ovlašteno Dozvolom c. k. Namjestništva u Zadru, izvadjaju sve radje svoje struke.

3. PRVA SPLITSKA MLJEKARNA.

Vlastita pomješća putem Potjuđa, Prodaja: Mljeka, Gnjoja, Prašćica za razplod — američanske i njemačke pasmine.

Naslov za pisma i telegrame:

„Marko Markovina — Split“.

KO ŽELI ZDRAVLJA

neka pohodi glasovito

Spljetsko sumporno kupalište

NAGY I DRUG

koje posjeduje, kako već poznato, najljekovitiju mineralnu vodu u Evropi. U jednoj litri sadržano je 31.5 grama razne soli. — Otvoreno cijelu godinu.

Prospekte šalje uprava.

Iz grada i pokrajine.

Zadarski akademičari nar. zast. Dru. Dulibiću. Zadarski sveučilištarci odposlali su nar. zast. dru. Dulibiću sljedeću brzojavku:

„Hrvatski akademički klub u Zadru raduje se što može izraziti vam povjerenje zbog odlučnog Vašeg zastupanja našeg sveučilišnog pitanja u parlamentu“.

Pravaši na oprez! Primamo: Odnosno vijesti tiskane u Vašem listu, nadnevka 13 veljače tg. broj 794, pod naslovom „Pravaši na oprez“, molim Vas, da na temelju § 19 tiskovnog zakona, izvolite objelodaniti sljedeći:

Ispravak.

Ne odgovara istini vijest, tiskana u „Hrvatskoj Rieči“, da se je od nekog vremena sa strane gg. Marovića i nekih njihovih pomagača, počelo po sinjskoj krajini raditi za neke tajnstvene ciljeve, a tobože u ime pravaštva i stranke prava. — Pošto je moj brat Ivan od više mjeseci odsutan iz Sinja, pak već i stoga izključeno, da on spomenutu akciju vodi, to bi se odnosna vijest imala poglavito na me odnositi. Istini na čast izjaviti mi je, da je vijest objelodanjena u „Hrvatskoj Rieči“, u koliko se i na me odnosi, neistinita, jer ja ne radim ni za kakve tajnstvene ciljeve niti kušam loviti u mutnome, kao što nikada si ne prisvajam neovlašteno zastupanje stranke prava u Sinju. — Sinj, 21 veljače 1913. — Dr. Frano Marović.

Koliko će dobiti Dalmacija od porezne reforme. Prihvatom porezne reforme dobit će pokrajine znatnu odštetu. Informirali smo se i rečeno nam je, da će Dalmacija, usljed ovoga, primati unapred oko 600.000 K. više, u ime doprinosa po ključu i preko toga.

Put Šibenik-Primošten-Rogoznica. Glavaru Primoštena g. Mati Huljevu službeno je javljeno od namjetništva, da je pitanje gradnje puta Šibenik-Grebaštica-Primošten-Rogoznica predloženo ministarstvu. Tako će napokon i ovo pitanje, koje već 30 godina visi, biti sretno privredno kraju, neutrudivim zauzimanjem zastupnika ovog kotara na carevinskom vieću.

Za hrvatske starine. Hrvatskom starinarskom društvu u Kninu doznačila je je kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada podporu u iznosu od K 2.000 (dvie tisuće), a Hrvatska narodna zajednica u Pittsburgu K 1.000 (tisuću). Veledušnim podpomagačima izriče ovim društvena uprava javno najdublju hvalu.

III. popis milodara u korist fonda društva Dobrovoljnih Vatrogasaca u Šibeniku. Silvio Lovi K 3; Don Grgo Tambaća K 5; tvrdka A. Šupuk i sin K 50; Vladimir Kulić K 5; Dane Baranović K 5; Marko prof. Ježina ravnatelj c. k. Realke K 10; Ivka Koštan K 5; Božo Calebich c. k. Namjest. Savjetnik K 10; Krešo Kučić K 2; Societä Operaia „Concordia e lavoro“ K 10; Rocco Giadorou K 5; Dr. Ante Male odvijetnik K 5; Don I. K. Šižgoreo kanonik K 2; Dr. Božo Kurajica liečnik K 10; Ivan Marković K 1; Marco Inchiostri Consigl. d' Appello K 10; Dr. Ektor plem. Meichsner K 10; Osiguravajuće društvo „Generali“ K 20; Osiguravajuće društvo „Nord-Britisch“ K 10. Ukupno K 178, 1. i II. Popis K 513. — Svega K 691.

Uprava Društva Dobrovoljnih Vatrogasaca blagorodnim darovateljima izrazuje svoju zahvalnost.

Razglednice sa bojišta. Gosp. Ante Bogić, trgovac u našem gradu, obiskrio

je svoj dućan velikom zalihom krasnih razglednica koje predstavljaju neke momente sadanjeg rata na Balkanu te neke historičke događaje iz prošlosti, kao: slika vladara balkanskog saveza; bugarski generali Savov i Fičev upravljaju bitkom kod Lile Burgasa; kralj Nikola: juriš Crnogoraca kod Špeta; ka; boj na Kosovu; večera na Kosovu; Takovski ustanak pod knezom Milošem; oslobođenje Stare Srbije i Macedonije g. 1912. itd. Razglednice su u bojama, sjajno izradjene.

Šegrtska škola. U savezu sa preotvorenjem pučkih škola u gradu, prostlied će se dne 1. ožujka u 6 sati večer sa tečajevima za šegrt. Preporuča se poslodavcima da što bolje pripaze na pohadjanje škole svojih šegrt.

RAZNI BRZOJAVI.

Ratni ministar u audijenciji.

Beč, 22 veljače. Vlada je primio u audijenciju ministra rata generala Krobattina.

Nasljednik Naglov.

Beč, 22 veljače. Kao nasljednik Naglov spominje se biskup u Ljutomericama Gross, kojemu je sada 46 godina.

Revolucija u Meksiku.

Newyork, 22 veljače. U zadnjim borbama u Meksiku ubijeno je više od 3000 osoba, među njima i žena i djece privatnika, a ranjeno 7.000. Čitave obitelji su uništene. General Madero zadržan je u zatvoru te će biti stavljen pred sud radi umorstva častnika i pronevjerena javnog novca.

Parobrod u plamenu.

Ceuta, 22 veljače. U gibraltarskom tjesnacu jedan nepoznati parobrod je u plamenu.

Sufragete batinane i deportirane.

London, 22 veljače. Proti sufragetkama, koje počinjaju svakoake atentate, upotrebljavat će se unapred batine i deportacija.

Smrt kineške carice.

Peking, 22 veljače. Bivša carica-udova Kine preminula je.

Napadnut izbor Nasia.

Rim, 22 veljače. Odbo. za verifikaciju jednodušno je proglasio priepornim izbor bivšeg ministra Nasia, osuđenog radi prevaru i krađe na štetu države. (Unatoč osudi, grad Trapani je jedanaest puta zastopce birao Nasia svojim zastupnikom).

Prodaje se pokućstvo

sastojeće se od jedne spavaće sobe, sobe primanja, blagovaone i kuhinje, u veoma dobrom stanju, sve ukupno ili na pojedine komade. Potanje obavijesti daje g. Ive Jadronja, c. k. pošt. podčinovnik. 3—3

Sjećajte se Družbe
SS. Ćirila i Metoda.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice „DALMATIA“

uzdržava od 1. maja 1912. sljedeće glavne pruge:

Trst—Metković A (poštanska)
Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5 sati poslije podne
povratak svake subote u 6.15 sati prije podne

Trst—Metković B (poštanska)
Polazak iz Trsta u četvrtak u 5 sati poslije podne;
povratak svake sriede u 6.15 sati prije podne.

Trst—Metković C (poštanska)
Polazak iz Trsta u subotu u 5 sati poslije podne
povratak u četvrtak u 6.15 sati prije podne.

Trst—Korčula (poštanska)
Polazak iz Trsta u utorak u 5 sati poslije podne
povratak u ponedjeljak u 6.15 sati prije podne.

Trst—Šibenik (poštanska)
Polazak iz Trsta u petak u 5 sati poslije podne
povratak u četvrtak u 6 sati prije podne.

Trst—Makarska (trgovačka)
Polazak iz Trsta svake sriede u 6 sati pos. pod.
povratak svaki ponedjeljak u 1.15 poslije podne

Trst—Vis (trgovačka)
Polazak iz Trsta u subotu u 7 sati pos. podne
povratak svaki četvrtak 7.15 pos. podne.

Vodovode i Šmrkove

svih vrsti izradjuje
najveća slavenska tvrdka
Monarkije

A N T. K U N Z

Hranice (Morava).

Praktične upute i približni
troškovnici badava.

NOVO IZRADJENE

•• RADNIČKE KNJIGE ••

• SLUŽBOVNE KNJIGE •

NABAVLJAJU SE U

HRVATSKOJ TISKARI

(Dr. Krstelj i drug) Šibenik.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu
jedini je domaći osiguravajući zavod. Utemeljena g. 1884.

CENTRALA: Zagreb, u vlastitoj
palaci, ugao Marovske i Prera-
dovićeve ulice.

PODRUŽNICE i GLAVNA ZA-
STUPSTVA: Osiek, Rieka, Sara-
jevo, Ljubljana i Novisad.

Podružnica u Trstu, Via del Lavatoio br. I., II. kat

Telefon 25-94

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete sljedeće vrsti osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti.
2. Osiguranja miraza.
3. Osiguranja životnih renta.

II. Protiv šteta od požara:

1. OSIGURANJA ZGRADA (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica, industrijalnih poduzeća).
2. OSIGURANJA POKRETNINA (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.).
3. OSIGURANJA POLJSKIH PLODINA (žita, sijena itd.).

III. Staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadružna imovina u svim odjelima iznosi K 2.713.674-13
Od toga temeljna glavnica K 800.000-—
Godišnji prihod premije K 1.363.040-89
Isplaćene odštete K 4.970.238-48

Sposobni posrednici i akviziteri primaju se uz povoljne uvjete.

Zastupstvo za Šibenik i okolicu
VLADIMIR KULIĆ - ŠIBENIK

SPUŽAVA

•••• RAFINIRANIH I PROSTIH ••••

svake veličine i oblika

za sve moguće potrebe te za toilette

imade veliku zalihu

SPUŽVARSKA ZADRUGA

U KRAPINJU

Naručbe adresirati na:

Spuzvarska Zadruga - Šibenik.

OGLAS.

Častimo se javiti, da uz dosadašnje naše proizvode pravimo i specijalni škerlet za naše težačke kape i ostalo u raznim vrstama, bojama i cijenama, a uspijeva nam veoma dobro.

Cijene su mu veoma umjerene. Gg. vanjski trgovci i radionice kapâ, mogu se obratiti direktno tvornici za uzorke i cijene.

PRVA DALMATINSKA TVORNICI PREDIVA I TKALA
i SPECIJALNOG ŠKERLETA

PAŠKO RORA i drug u ŠIBENIKU.

VELIKA ZALIHA

MUŽKIH ODIELA ZA ZIMSKU SEZONU

NAJMODERNIJEGA KROJA — — — — UZ VRLO UMJERENE CIENE.

☞ SUVIŠE ODIELA ZA AMERIKU. ☛

PIO TERZANOVIĆ - ŠIBENIK

Ne boji se nikakove utakmice.

Velika zalih svakovrstnih

MREŽA OD PAMUKA

(KOTUNA) od prve svjetske tvornice.

Suviše

MREŽA TALIJANSKIH (puljizkib)

BAČAVA HRASTOVIH

OD 3½ DO 4 HL.

KRALJICA DAGMAR

HISTORIČKI ROMAN

ČESKI NAPISAO VACLAV BENEŠ TRŽEBISZKY PREVEO PAVAO M. RAKOŠ

71.

„Kad ćemo se opet vidjeti, draga majko!“

„Sam Bog znađe, miljenice moja...“

I gospodja Adleta, koja je izgovorila ove zadnje riječi, stisla je usnice, što je jače mogla, jer se bojala, da bi joj moglo preći preko njih kobno: „možda nikad... nikad više...“

„Ta moraš doći k meni, majko, da vidiš, da sve znađeš, da vidiš, gdje je tvoja Draguška...“

„Margareto, ljubimice moja.“

„Tebi sam za uvijek Draguška... Da se osvjedočiš, da ću biti srećna, da ću biti zadovoljna... Doći ću na pol puta u susret... Hoćeš li doći k nama?“

„Ako budem kad mogla...“

„Moći ćeš... Vidjet ćeš, da ćeš moći...“

„A prije nego se rastanemo, prije nego odemo na počinak, da se ujutro možemo svladati, još te samo jedno molimo...“

„Ti... moliš?... Mati!“

„Ta već si kraljica...“

Djevojka je majci dugim cjelovom zatvorila usnice...

„Stric mladog danskog kralja dugo je već u teškoj tamnici... Njegova slabost nek bude prvi tvoj čin, kad stupaš na tlo svoje nove domovine!... S budućim tvojim mužem je smrtno zavajen, i ako ublažiš kraljevo srce, odmah će ti se otvoriti sva srca...“

„Kako bi to mogla zaboraviti, draga majko...“

„A za tim dat će ti Bog svako dobro, dat će ti sav svoj blagoslov, onda ćeš biti srećna, onda će ti cvjetati na putu života cvijeće, koje ti je umjetnički u molitveniku naslikao otac Dobrogost... Samo se sjećaj svoje časti u ođaljenoj domovini, ako budeš mogla, nikog ne zapašaj, nikomu ne daj da trpi štetu, i vidjet ćeš, kako će te poštovati, kako će te ljubiti...“

Slavulji se opet oglašili u najpotpunijem fortu, a sad veselo, kao da plešu, kao kad se svatovima nazdravi u zdravlje, sreću i blagoslov novo vjenčanih...

Za tim je u sobi, kojoj su prozori bili otvoreni, zavlada potpuna tišina...

Mjesec je probio svojim zracima lake magle, koje se rasprostirale po zvjezdama kao poluprozirne koprene, i upravo pod prozorima osvijetlio je pojavu mladog čovjeka, koji se desnom rukom opirao o koljeno... Nije ga se moglo spaziti. A nije se ni micao...

Bio je to Sobjehrd Černinovec.

Što je u tom času divljalo u njegovoj glavi, teško je reći. Pred njim se sve rušilo u provalju: raj, koji si nekad naslikao u mislima nad svojom glavom, iščekivao je brže nego te današnje noćne magle... Kad se vratio s Vratislavom u domovinu i ostao na Pršemislavom dvoru, počeo je naskoro da vjeruje u svoju sreću, i više puta učinilo mu se, da ga ne može ostaviti. Vojvoda Pršemisil bio je već dugo na kneževskom prijestolju, a o kakvoj vijesti iz Danske nije bilo ni glasa, ni traga. I Draguška bila je prijaznija prema njemu, često joj se u njegovom društvu oglašio s usnicama zvonki smijeh, nedužna šala; a ako joj htio nešto reći, odletjela mu ispred očiju kao leptir... Činilo se, da se prema njemu ni ne vlada kao kneževska kći, već kao rođena sestra... Sobjehrd i Vratislav bili su najvjerniji drugovi; kao prijete u državi rođjaka po krvi, bili su i ovdje jedna duša i jedno srce. Vojvoda Pršemisil bio mu tako prijazan i sklon, kao da je član njegove porodice. I više puta rekao mu: „Tebi ću za sve, što si mi dobra učinio, platiti...“ Što bi to moglo drugo biti, nego da mu da Dragušku. Samo jednom potresao je Černinovec hladan vjetar srca i dušu... Bilo je to onda, kad su Draguški izabirali tuđe ime, da ne bi smetalo Česima ime Dragomira... Jer iza one kneginje iz roda Stodorana, koja postala paklenska furija; od krvi Pršemislavica nije bilo među Libušinim ženskim nijedne Dragomire, kao za kaznu i prokletstvo... Pršemisil prvi učinio je iznimku... a pri tom činu bilo je i njemu u mislima: „Nek bude bar jedna Dragomira Pršemislava u dobroj usponeni.“ — Otac Dobrogost dodao je tada: „Da Bog dragi da!“ Stari Černin rekao je svetu istinu, kad je kazao, da će judejske duše tražiti na porodici novoga vojvode i najmanju sjenu. I našli su je i pokazivali su na nju. A Pršemisil odstranio je. A ime Margareta bilo je samo na papiru, nikako nije došlo u usta ljudima, a i sama Pršemislava kći ostala je vjerna prvomu imenu... „Margareta“ zvučalo je tako tuđe, tako neobično, da joj se činilo, kao da nije to ona... Ta to ime i nadjenuli su joj u Njemačkoj, kad se Mišenski biskup s dva prsta dotakao njezinog lica i rekao: „Margareta, znamujem te znakom svetog križa i potvrđujem te krizmom odriješena...“ — Tad je bilo Sobjehrd, kao da mu posegla za srcem sama Morana... Skoro sebi nije mogao da dodje... A kad se Draguška nije brinula za novo ime, kao da nije njezino, pao mu s prsiju teški teret... Prolazio je tjeđan za tjeđnom, mjesec za mjesecom, već je opet nastalo proljeće a s proljećem sav čar života... Draguška bila je svaki dan krasnija... Tek sad se vidjelo, kako joj godi zrak rodnog kraja... Sobjehrd nije nikud mogao iz Praga a u Pragu nikud s Hradčana. Otac ga mora opomenuti, da je u Plznu još svježiji vazduh nego u Pragu...

Sobjehrd ušutao je, zagledao se u lice staromu ocu, a na licu zazrcalila mu se tako iskrena prošnja...

„Znaš, oče, kako te ljubim, a i ja znam, kako si usko svezan s vojvodinom porođjom; tako je srećna, i dozvoli, da zruci njihove sreće padnu i na moju glavu...“

Stari Drslav Černin bio je zaista iznenadjen, i činilo mu se, kao da je za korak natrag stupio.

Sobjehrd zgrabio je njegovu desnicu.

„Oče... za što Draguška ne bi mogla biti moja...?“

Mladi čovjek izgovorio je ove riječi i stisnuo je očevu ruku, što je jače mogao.

„U Pršemislavoj porodici, dijete, ne poznaj nijednu kćer, koja se zove Draguška... Margareta Pršemislava vele, da će utvrditi prijateljske prilike s porođicama, koje su moćnije od naše krvi... Razumiješ li? — Pršemisil naskoro će trebati moćnih saveznika... Njegove osnove su velike... Moniće, ne prećni mu put... Rod Černina mora mu ostati vjeran... vjeran do zadnjeg svojeg člana... Radi njega poslao sam vas u svijet svu četvoricu, do sada vratio si se samo ti, o tvoja tri brata ne čuje se ništa, sve sam ih već preporučio Bogu, a zato mi moraš ostati — ti, u kojeg stavljam sve nade starih svojih godina...“

Otac je metnuo svoju lijevu ruku na rame... Drslav nepomično gledao je u oči mladog čovjeka...

„Da sam samo našao trag njihov! — Da sam se samo raspitao za njihovo skrovište!“

„Takva je bila moja zapovijed i tvoja dužnost!... Velim ti: Sobjehrde, sutra ćeš ići samom na Žinkov... Ne preostaje ti drugo, nego da me pratiš...“

A Sobjehrd nije poslušao i nije otišao...

Černinovec već drugi dan stupio je pred samog vojvodu...

„Veseli me, što dolaziš... Opet ću trebati tvojih usluga... Bilo bi mi nemoguće naći iskrenijega poslanika... I ako sam ti još do danas dužnik, budi bezbrižan, jer ti neću biti još dugo dužan...“

(Nastavit će se).

INSAM & PRIMOTH
St. Ulrich, Groeden (Tirol).

Utemeljeno godine 1820.

Više puta nagradjeno.

Xiparske radnje iz drveta za crkve
Kipovi svetaca, oltari, propovjedao nice
križni putevi, razpeća, jaslice itd.
Katalog uzorka s cijenama daje se badava.
Za dostavu naručbe do štacije uključivo sa
Skrinjom, ne plaća naručitelj.

Hamburg-Amerika Linie

Izravna njemačka vozna grupa sa brzim i pouzdanim parobrodima.

Oprema putnika
sve strane svijeta
narcđio na prugama

Hamburg-Newyork
Hamburg-Philadelphia
Hamburg-Argentina
Hamburg-Brazilija
Hamburg-Canada
Hamburg-Cuba
Hamburg-Mexico
Hamburg-Afrika
Hamburg-Engleska
Hamburg-Francuska

Zabavna pomorska putovanja.
Putovanja oko svijeta: vožnje na Istok, u Istočnu Indiju, u Južnu Ameriku, te vožnje na sredozemnom moru. Putovanja na Svecer do Dronheima, na otok Island, na sjeverni kap i Sptzbergen. Vožnje po Nilu.
Upute se salju i dalje besplatno.

Hamburg-Amerika Linie.
odno za putnike, Hamburg.
Zastupstvo u Trstu: Hamburg-Amerika Linia
General. agentura za Primorje, Via Porporelle.

VELIKA ZLATARIJA
Gi. PLANCIC
Vis-STARIGRAD-Valjaska
ŠIBENIK.

Papir i tušjet za
cigarete
ABADIE
PARIS
Dobiva se u svim trafikama.

Hrvatske narodne poslovice
uredio V. J. Skarpa, ciena knjizi broširano
K 5.—, a uvezano K 6.—, nabavlja se
kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku
i u svim knjižarama.

HRVATSKA VERESIJSKA BANKA

:: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2.000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 250.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTO KURENTU
I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA
INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE. DE-
VIZE SE PREUZIMLU NAJKULANTNIJE. IZPLATE NA
SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU, SE
- - - BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE. - - -

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERET-
NICE, ZALOŽNICE, SRECKE, VALUTE, KUPONE.
PRODAJA SREČAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE.
OSJEGURANJE PROTI GUBITKU ŽRIEBANJA. REVI-
ZIJA SREČAKA I VRIEDNOSTNIHPAPIRA BEZPLAT-
- - NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA. - - -

HRVATSKA TISKARA

(Dr. Krstelj i drug) :: Šibenik :: (Dalmacija).

Veliko skladište svih vrsti tiskanica za župske
i obćinske urede.

Tiskanice izradjene su na finom i trajnom papiru, a cijene su im
veoma nizke. Pri naručbam za veću točnost, uz broj popisa valja
naznačiti i naslov tiskanice.

Izradjuje sve vrsti posjetnica, poziva za zabave i koncerte, jestve-
nike, diplome, cienike, protokole, brošure itd. itd.

Za sokolska društva imamo naročite Clischée i znakove,
te smo u mogućnosti svaku naručbu izvršiti na podpuno
zadovoljstvo. Naročito smo snabdjeveni krasnim slovima
za izradbu svake vrste i veličine plakata. Čista papira
svake vrste i količine, kao i obvoja prodajemo uz vrlo
nizke cijene.

Svi poslovi izvršuju se najvećom preciznošću i vrlo brzo.

Vlastita knjigovežnica

obskrbljena svim potrebnim i najmodernijim strojevima kao i onim
za rezanje, perforiranje, pozlaćivanje i t. d. Uvezuje sve crkvene
knjige, Missale, protokole, brošure, te sve radnje u knjigovežku
struku zasjecajuće.

Napomenuti nam je, da smo svim radnjama, kao
i papiru i tiskanicama cijene znatno snizili.

Poljodjelska Zajmovna Blagajna

Zadruga uknjižena na neograničeno jamstvo

u ŠIBENIKU.

Ukamaćuje novac na uložne knjižice uz

5%